

Πληροφορίες για τους Ασθενείς

ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ

Συμβουλές για συγγενείς ασθενών

Αυτές οι πληροφορίες προορίζονται για γενική πληροφόρηση και ενημέρωση του κοινού και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τη συμβουλή ιατρού ή άλλου αρμοδίου επαγγελματία υγείας.

Ελευθέριος Αζάς,

Παθολόγος-Διαβητολόγος, Ιατρικός Σύμβουλος ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ-ΛΙΛΛΥ ΑΕΒΕ

Τι είναι η σχιζοφρένεια;

Η σχιζοφρένεια είναι μια νόσος που παρεμποδίζει τη φυσιολογική λειτουργία του εγκεφάλου και μπορεί να προσβάλει τόσο τους άνδρες όσο και τις γυναίκες. Συνήθως αρχίζει στη νεαρή ηλικία και εξελίσσεται προοδευτικά στο χρόνο με περιόδους βελτιώσεων και υποτροπών.

Οι εκδηλώσεις της ποικίλλουν και περιλαμβάνουν μεταβολές στην αντίληψη, τη σκέψη, τα συναισθήματα και τη συμπεριφορά. Τα πρώτα επεισόδια χαρακτηρίζονται από μεταβολές στα συναισθήματα και σημαντική ανησυχία. Ευτυχώς, η πρόοδος της ιατρικής δίνει τη δυνατότητα ελέγχου των συμπτωμάτων και βελτίωσης της ποιότητας της ζωής των ασθενών με σχιζοφρένεια.

Η σχιζοφρένεια χαρακτηρίζεται από διαταραχές στην αντίληψη, τη συμπεριφορά και τη σκέψη.

Ποιά είναι τα χαρακτηριστικά της σχιζοφρένειας;

Δεν έχει βρεθεί ποια είναι η αιτία που προκαλεί αυτή τη διαταραχή.

Ένας συνδυασμός βιολογικών μεταβολών στον εγκέφαλο με καταστάσεις ψυχολογικού και κοινωνικού στρες, φαίνεται να συνδέονται με την ανάπτυξη της νόσου. Τα συμπτώματα της σχιζοφρένειας μπορεί να εμφανιστούν σταδιακά ή αιφνίδια και ταξινομούνται σε 2 μεγάλες ομάδες.

Η σχιζοφρένεια περιλαμβάνει βιολογικές μεταβολές του εγκεφάλου.

Ψευδαισθήσεις
Παραισθήσεις

***Θετικά συμπτώματα:**

Οριζονται έτσι επειδή εμφανίζονται μόνο σε άτομα που νοσούν ενώ δεν εμφανίζονται σε υγιή άτομα γενικά, περιλαμβάνουν την απώλεια της επαφής με την πραγματικότητα.

Σε αυτή την ομάδα περιλαμβάνονται οι ψευδαισθήσεις (εμπειρίες της αντίληψης που δεν συμβαίνουν στην πραγματικότητα), το παραλήρημα (μη φυσιολογικές, ψευδείς πεποιθήσεις) διαταραχές της σκέψης και της συμπεριφοράς.

Συναισθηματική
αδιαφορία

***Αρνητικά συμπτώματα:**

Αντιπροσωπεύουν απώλεια ή απουσία των φυσιολογικών συναισθημάτων και των ικανοτήτων ενός φυσιολογικού ατόμου.

Συχνά συγχέονται με την σκηνηρία, τη βαριεστημάρα ή την έλλειψη βούλησης,

αλλά είναι πραγματικές δυσκολίες που προκαλούνται από τη νόσο: το άτομο απλά «δεν μπορεί».

Αν και οι ασθενείς με σχιζοφρένεια δεν είναι ιδιαίτερα επιρρεπείς στη βία, είναι πιθανό να παρουσιάσουν επικίνδυνη συμπεριφορά απέναντι στον εαυτό τους ή τους άλλους. Η χρήση ουσιών όπως ναρκωτικά και αλκοόλ, μπορεί να επιδεινώσει την εξέλιξη της νόσου.

Η συμμόρφωση στις ιατρικές οδηγίες είναι ζωτικής σημασίας για τον έλεγχο των συμπτωμάτων.

Είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι η σχιζοφρένεια είναι μία χρόνια νόσος. Όμως, η κατάλληλη θεραπευτική αντιμετώπιση βοηθά στον έλεγχο των εκδηλώσεών της.

Η επαρκής συμμόρφωση στην αγωγή επιτρέπει τον έλεγχο των συμπτωμάτων, επιτυγχάνοντας σημαντική βελτίωση.

Αντίθετα, η μη συμμόρφωση στη θεραπευτική αγωγή προκαλεί την υποτροπή των συμπτωμάτων.

Πώς αντιμετωπίζεται η σχιζοφρένεια;

Στη σχιζοφρένεια εμπλέκεται ένας συνδυασμός οργανικών, ψυχολογικών και κοινωνικών παραγόντων. Συνεπώς, μία ιδανική θεραπευτική αγωγή θα πρέπει να συνυπολογίζει όλες αυτές τις πτυχές και να προσαρμόζεται στα χαρακτηριστικά του κάθε ασθενούς.

Οι οργανικοί παράγοντες αντιμετωπίζονται με ειδικά φάρμακα που χορηγεί ο γιατρός. Τα φάρμακα αυτά είτε χρειάζεται να λαμβάνονται καθημερινά από το στόμα (χάπια, κάψουλες, σιρόπι) είτε χορηγούνται κάθε 2 με 4 εβδομάδες παρεντερικά (ενέσιμα). Επίσης, προκειμένου η θεραπεία να είναι αποτελεσματική, ο ασθενής και η οικογένειά του (της) θα πρέπει να συζητούν με τον

Η στενή επικοινωνία μεταξύ του γιατρού, του ασθενούς και της οικογένειάς του είναι εξαιρετικά ωφέλιμη.

ειδικό σχετικά με την πρόοδο στον έλεγχο των συμπτωμάτων και τις πιθανές ανεπιθύμητες ενέργειες της φαρμακευτικής αγωγής.

Η κατανόηση της νόσου και η ύπαρξη υποστήριξης από το οικογενειακό και το στενό περιβάλλον του ασθενούς είναι πολύ σημαντικές για την καλύτερη αντιμετώπιση των ψυχολογικών παραγόντων.

Πώς μπορεί η οικογένεια να βοηθήσει ένα μέλος της που πάσχει από σχιζοφρένεια;

Η οικογένεια του πάσχοντα από σχιζοφρένεια μπορεί να παίξει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στο να βοηθήσει τον ασθενή να αισθάνεται την υποστήριξη και τον προσανατολισμό. Κύρια προτεραιότητά τους είναι να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση του ασθενή στη θεραπεία του και να μάθουν να αναγνωρίζουν τα συμπτώματα που υποδηλώνουν μία πιθανή υποτροπή, καθώς

Τα μέλη της οικογένειας παίζουν κεντρικό ρόλο στη βοήθεια προς τον ασθενή ώστε να λαμβάνει επαρκή θεραπευτική αγωγή.

αυτοί οι ασθενείς είναι πολύ πιθανό να διακόψουν τη θεραπεία τους λόγω της σύγχυσης και του αποπροσανατολισμού που χαρακτηρίζουν τη νόσο, ή επειδή δεν μπορούν να ανεχτούν τις ανεπιθύμητες ενέργειες των φαρμάκων, ή ακόμη και επειδή πιστεύουν ότι δεν είναι άρρωστοι και όλοι οι υπόλοιποι έχουν λάθος. Για το λόγο αυτό, η οικογένεια πρέπει να βεβαιώνεται ότι ο ασθενής λαμβάνει τα φάρμακά του και να τον βοηθά να τηρεί όλα τα ραντεβού με τον γιατρό και όσους συμμετέχουν στη διαδικασία της θεραπείας. Όταν οι ασθενείς έχουν πολύ

σοβαρούς περιορισμούς, είναι ωφέλιμο οι οικείοι τους να τους βοηθούν να τρέφονται σωστά, να τηρούν την προσωπική υγιεινή και να ασκούνται τακτικά.

Η φροντίδα ενός μέλους της οικογένειας το οποίο πάσχει από ψυχική διαταραχή συνήθως είναι οδυνηρή και ψυχοφθόρα. Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό όλα τα μέλη της οικογένειας να αναγνωρίζουν και τις δικές τους ανάγκες και να αναζητήσουν βοήθεια για τους ίδιους. Έχει αποδειχθεί ότι οι ομάδες αυτοβοήθειας μειώνουν το βάρος, τη μοναξιά και το στρες που συνδέονται με την ύπαρξη στενού συγγενούς με ψυχιατρική νόσο.

Είναι σημαντικό να αναγνωρίζονται και να ικανοποιούνται οι ανάγκες του ασθενή και της οικογένειάς του

Ορισμένες χρήσιμες συμβουλές για την αντιμετώπιση και τη φροντίδα ενός ατόμου με σχιζοφρένεια

- *Να είστε ενημερωμένος σχετικά με τη νόσο και τις διάφορες θεραπευτικές επιλογές.*
- *Μην κατηγορείτε τον εαυτό σας ή άλλους για την κατάσταση.*
- *Αναπτύξτε μια ρεαλιστική άποψη για την κατάσταση προσπαθώντας να βρείτε τη χρυσή τομή μεταξύ της άρνησης και της απελπισίας.*

- *Αναπτύξτε την επικοινωνία με την ομάδα θεραπείας έτσι ώστε η θεραπευτική αγωγή να μπορεί να προσαρμοστεί στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε ατόμου.*
- *Ενθαρρύνετε τη συμμόρφωση στη θεραπευτική αγωγή.*
- *Προτείνετε σταδιακούς στόχους για την επανένταξη και επιστροφή στο κοινωνικό σύνολο, που θα βοηθήσουν τον ασθενή να επανακτήσει τις δεξιότητές του και την αυτοπεποίθησή του.*
- *Δώστε προσοχή στις ανάγκες του ασθενούς χωρίς να παραμελείτε τις δικές σας ή των άλλων μελών της οικογένειας.*
- *Ελέγχετε και προλάβετε τον ασθενή από τη χρήση βλαβερών ουσιών (ναρκωτικών, αλκοόλ, κλπ)*
- *Να αποφεύγετε τις αγχώδεις καταστάσεις.*
- *Να δείχνετε σεβασμό, κατανόηση και καλοσύνη όταν αντιμετωπίζετε τον ασθενή, αλλά να μην ανέχεστε επικίνδυνες ή απρεπείς συμπεριφορές.*
- *Αναπτύξτε τον ιστό της κοινωνικής υποστήριξης του ασθενούς (ομάδες αυτοβοήθειας, κλπ.)*

Βιβλιογραφία

- American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. Fifth Edition. Arlington, VA, American Psychiatric Association, 2013.
- Frankenburg F. Schizophrenia. Medscape Reference. Updated: May 2014.
- Fischer B, Buchanan R. Schizophrenia: Clinical Manifestations, Course, Assessment, and Diagnosis. UpToDate. Last updated: Jul 2013.
- Van Watum P. Schizophrenia. MD Consult. Last updated: Apr 2014. Elsevier.
- Bustillo J, Weil E. Psychosocial Interventions for Schizophrenia. UpToDate. Last updated: mar 2014.
- Duckworth K. Schizophrenia. National Alliance on Mental Illness. 2011.

Medical director: Dr. Andrea Cohen / Translator: Carolina Fryd - CTPCBA Reg. 3428 / www.miniatlas.com - info@miniatlas.com
 © 2014 ClynA S.A. / © 2014 Licitelco S.L. www.ec-europe.com - info@ec-europe.com

All rights reserved. Please note that this work should not be considered a substitution or replacement for seeking medical attention or a means to orientate or suggest diagnosis, prevention, treatment, practice or the use of certain drugs. Consult your health care professional for advice relating to any medical problem or condition, and follow their instructions, not only for yourself but also for your family or anyone else. The total or partial reproduction of this work by any means whatsoever, including reprography and computer reproduction, and the distribution of samples by public: rent or loan without written authorization by the copyright owner is strictly prohibited, subject to sanctions provided by law.

www.groupecm.com

CCM/LIL/6702

ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ - ΛΙΛΛΥ Α.Ε.Β.Ε. 15ο χλμ. Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας, 14564 Κηφισιά **ΤΗΛ.:** 210 6294600 **Fax:** 210 6294610, Τ.Θ. 51288
Γραφείο Θεσσαλονίκης: Αδριανουπόλεως 24, 551 33 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη **ΤΗΛ.:** 2310 480160
www.lilly.gr